

Sygn. akt III A Ua 673/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Kazimierz Josiak
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska (spr.)
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek apelacji T. K.

od wyroku Sądu Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu

z dnia 7 lutego 2012 r. sygn. akt V U 1870/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu oddalił odwołanie T. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 19 lipca 2011 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

Powyższe orzeczenie oparte zostało o następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 19 lipca 2011 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Strona pozwana uznała, że wnioskodawca nie spełnił warunków do otrzymania świadczenia zawartych w art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem nie wykazał wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca urodzony (...), w dniu 27 kwietnia 2011 r. złożył wniosek o emeryturę w związku z pracą w warunkach szczególnych. Do wniosku dołączył świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych wystawione przez:

- Zakład Karny w N., w którym pracował jako mistrz zmianowy od 1 marca 1977 r. do 31 stycznia 1982 r. w gospodarstwie pomocniczym, zatrudniony był na stanowisku wymienionym w Wykazie A dział XIV poz. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.,
- P. Fabrykę (...), w której pracował od 3 lutego 1982 r. do 30 kwietnia 1995 r. jako palacz, mistrz warsztatu, starszy mistrz, suszarnik i były to stanowiska pracy w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A dział IVX poz. 1 pkt 4 oraz w wykazie C, nadzór nad kotłownią, spawalnią oraz ostrzarnia narzędzi i wykazie A dział XIV poz. 11 pkt. 3,
- zaświadczenie z Fabryki (...) w P. z dnia 19 kwietnia 2011 r. o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 2 maja 1995 r. do 16 maja 1996 r. jako spawacz przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym atomowodorowym na stanowisku wymienionym w Wykazie A dział XIV poz. 12 pkt. 12 rozporządzenia.

Strona pozwana uznała, że wnioskodawca urodzony w (...) r. ma wymagany wiek - 60 lat i spełnia pozostałe warunki do prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, poza 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Ostatecznie strona pozwana uznała, że wnioskodawca posiada okres zatrudnienia na stanowiskach, na których wykonywana jest praca w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat 11 miesięcy i 13 dni, na które składają się okresy pracy w szczególnych warunkach: od 1 marca 1977 r. do 31 stycznia 1982 r. w Zakładzie Karnym w N., od 18 lutego 1982 r. do 30 lipca 1982 r. jako palacz i od 12 sierpnia 1992 r. do 30 kwietnia 1995 r. w P. Fabryce (...) jako suszarnik oraz od 02 maja 1995 r. do 16 maja 1996 r. i 16 dni w Fabryce (...) jako spawacz. Strona pozwana nie uznała pozostałego okresu pracy w P. Fabryce (...), albowiem nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wymienionych w wykazach A bądź B rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę przeprowadził dowody z zeznań świadków Z. S. i M. L., z zeznań wnioskodawcy oraz z akt osobowych wnioskodawcy, ustalił, że wnioskodawca w spornych okresach pracował na różnych stanowiskach i uznał, że praca ta nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Na podstawie akt osobowych Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca pracował na stanowiskach: od 1 września 1982 r. jako ślusarz remontowy, a od 18 września 1982 r. dodatkowo brygadzysta - ślusarz remontowy w warsztacie remontowym, pracę tę wykonywał do 8 lipca 1986 r. Od 9 lipca 1986 r. do 17 lutego 1991 r. wnioskodawca pracował na stanowisku starszego mistrza warsztatu remontowego.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy zważył, iż odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok oparł Sąd na art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stanowiących, że ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt. 1.

Wiek emerytalny, o którym mowa wyżej ustala się na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Powołany § 4 stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A lub B nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki, osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych

warunkach. Zdaniem Sądu I instancji, wnioskodawca nie udowodnił, aby pracował przez okres 15 lat w szczególnych warunkach.

Z przeprowadzonych dowodów, w szczególności z akt osobowych wnioskodawcy, wynika, że pracował on na różnych stanowiskach łącząc je z funkcją brygadzysty lub mistrza, ale dowody nie wykazały, aby pracował na oddziałach lub wydziałach, na których jako podstawowa wykonywana jest praca w szczególnych warunkach. Praca jaką wykonywał wnioskodawca była pracą wymienioną w wykazie C, obecnie nie obowiązującym. Wobec faktu, że wnioskodawca nie pracował w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przez 15 lat, nie spełnia przesłanek wymaganych przez powołane wyżej przepisy i dlatego Sąd Okręgowy odwołanie oddalił.

Od wyroku apelację wniósł wnioskodawca.

Zaskarżył on wyrok w całości, zarzucając Sądowi błędne przyjęcie, że nie spełnia warunków do uzyskania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wykazał, że ukończył 60 lat i - zdaniem wnioskodawcy - posiada 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wnioskodawca zarzucił, że Sąd błędnie nie uznał jego pracy jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych od 3 lutego 1982 r. do 1 września 1982 r. i od 1 listopada 1982 r. do 30 listopada 1982 r. na stanowisku palacza, ponadto podniósł, że wykonując swoje obowiązki pracownicze jako brygadzysta i starszy mistrz warsztatu remontowego wykonywał nadzór na kotłowniach spawania, ostrzarnią narzędzi, nadzór nad palaczami i pracownikami zajmującymi się spawaniem, a zatem wykonywał prace wymienione w dziale XIV poz. 24 rozporządzenia.

Wnioskodawca domagał się ponownego przesłuchania świadków. Wniósł o zmianę wyroku i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo wnioskodawcy do emerytury na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, od ukończenia 60 lat.

Swoje uprawnienia do emerytury wnioskodawca wywodził z art. 184 i 32 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zatem, aby wnioskodawca mógł uzyskać prawo do emerytury przy ukończonym 60 roku życia, musiałby wykazać, że był pracownikiem, mieć 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i wykonywać, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach i przesłanki te winien spełnić przed 1 stycznia 1999 r.

Nadto, stosownie do § 2 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia, okresami pracy predestynującymi do świadczenia emerytalnego, są okresy, w których zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywane jest stale i w pełnym wymiarze godzin, obowiązującym na danym stanowisku wymienionym w załączniku do rozporządzenia.

Wnioskodawca do wniosku dołączył świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych wystawione przez Masę Upadłości P. Fabryki (...) w P., z którego wynika, że w spornym okresie wnioskodawca od 1 stycznia 1984 r. do 1 stycznia 1985 r. sprawował nadzór nad kotłowniami, od 1 stycznia 1985 r., do 9 lipca 1986 r. jako mistrz warsztatu mechanicznego wykonywał nadzór nad kotłownią, spawalnią i ostrzarnią narzędzi, od 10 lipca 1986 r. do 14 lutego 1991 r. jako starszy mistrz wykonywał nadzór nad tymi samymi wydziałami i były to stanowiska wymienione w wykazie C.

Analizując powyższe świadectwo pracy w zestawieniu aktami osobowymi wnioskodawcy i znajdującymi się w nich zakresami czynności wnioskodawcy, słusznie Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w czasie swojego zatrudnienia nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca pracował początkowo jako palacz, następnie jako ślusarz remontowy w warsztacie mechanicznym, w którym został brygadzystą, mistrzem i starszym mistrzem Zajmowanych przez wnioskodawcę stanowisk w warsztacie mechanicznym absolutnie nie można uznać jako wykonywania dozoru inżyniersko-technicznego na oddziałach, wydziałach w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w Wykazie A dziale XIV poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., a tylko wówczas możliwym byłoby uznanie, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach pracy. Wnioskodawca pracował w warsztacie mechanicznym i nie był to wydział, na którym jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie A.

Jak wyżej wskazano, stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy predestynującymi do świadczenia emerytalnego, są okresy, w których zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywane jest stale i w pełnym wymiarze godzin, obowiązującym na danym stanowisku wymienionym w załączniku do rozporządzenia. Wnioskodawca wbrew swoim twierdzeniom nie wykazał, aby stale i w pełnym wymiarze pracował jako dozór techniczny na wydziale, na którym jako podstawowe wykonywane prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym ani nadzór nad palaczami kotłów przemysłowych i c.o. W warsztacie mechanicznym, w którym pracował wnioskodawca, wykonywane były prace na różnych stanowiskach, sam wnioskodawca pracował jako ślusarz remontowy. Także z pisma znajdującego w aktach osobowych z dnia 1 października 1985 r. wynika, że wnioskodawcy, za jego zgodą, powierzono dodatkowo nadzór nad palaczami kotłów przemysłowych i c.o., zatem nie była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, lecz praca wykonywana przez niego dodatkowo przy innych obowiązkach pracowniczych. Podnoszony przez wnioskodawcę zarzut, że jako mistrz i starszy mistrz nadzorował pracę wykonywaną na ostrzarni narzędzi świadczy o tym, że w warsztacie mechanicznym wykonywane były różne prace, a nie jako podstawowe prace na stanowiskach wymienionych w załączniku. Szlifowanie lub ostrzenie narzędzi metalowych uznawane jako praca wykonywana w warunkach szczególnych jest wyłącznie w Dziale III poz. 78, dziale dotyczącym prac wykonywanych w hutnictwie i przemyśle metalowym, w którym wnioskodawca nie pracował.

Odnosząc się do zarzutu nie zaliczenia jako pracy w warunkach szczególnych pracy wykonywanej przez wnioskodawcę na stanowisku palacza kotłów przemysłowych w okresie od 3 lutego 1982 r. do 1 września 1982 r. i od 1 listopada 1982 r. do 30 listopada 1982 r. - zdaniem Sądu Apelacyjnego - nie jest on zasadny. Strona pozwana prawidłowo uznała jako pracę w warunkach szczególnych pracę palacza wykonywaną przez wnioskodawcę w okresie od 18 lutego 1982 r. do 30 lipca 1982 r., natomiast nie było podstaw do uwzględnienia dalszego okresu, albowiem wnioskodawca w tym okresie pracował jako ślusarz w warsztacie mechanicznym, a pracę palacza wykonywał dodatkowo poza normalnymi godzinami pracy z odrębnym wynagrodzeniem (akta osobowe k. 16). Z tych względów nie można podzielić stanowiska zawartego w apelacji wnioskodawcy.

Uznając zatem, że wyrok Sądu Okręgowego jest słuszny, Sąd Apelacyjny nie uwzględnił apelacji wnioskodawcy i oddalił ją na zasadzie art. 385 k.p.c.